

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/89/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321202083
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1321202083.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej st. a JUDr. Anny Kašajovej, v právnej veci žalobcu: E. U.G., J. P., I.: XX XXX XXX, P. P. B. XX, Q., zastúpeného J. C. P.D..G., I.G.: XX XXX XXX, P. P. T. M. X, Q., proti žalovanému: L. U., M.. XX.XX.XXXX, P. U. U. XX, Q., o zaplatenie 470,65 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 03.11.2023, č.k. B3-11C/36/2021-250, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie o d m i e t a .

Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 470,65 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 321,61 EUR od 15.09.2019 do zaplatenia a zo sumy 149,04 EUR od 15.09.2019 do zaplatenia, a to všetko v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný, ktorý žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietal alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Skôr, ako odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu napadnutého rozsudku, zaoberal sa včasnosťou podaného odvolania.

4. Podľa § 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

5. Podľa § 121 ods. 2 C.s.p. do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

6. Podľa § 106 ods. 1 písm. a) C.s.p. ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

7. Podľa § 111 ods. 3 C.s.p. ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

8. S účinnosťou od 1. júla 2016 došlo k významnej zmene v doručovaní súdnych písomností fyzickým osobám, a to najmä v nadväznosti na možnosť uplatnenia fikcie doručenia s cieľom spružniť a zrýchliť sporové konanie a vylúčiť prípadné špekulatívne konanie jednotlivých osôb pri následnej argumentácii o nesplnení podmienok pre uplatnenie fikcie doručenia, keď zákonodarca upustil od podmienky, že adresát písomnosti sa musí v mieste doručenia zdržiavať. V súčasnosti pre uplatnenie fikcie doručenia postačuje, ak sa vráti súdu nedoručená zásielka z adresy, ktorú má strana sporu - fyzická evidovaná v registri obyvateľov Slovenskej republiky ako adresu trvalého (prípadne prechodného pobytu), ak strana neuviedla súdu inú adresu, na ktorej jej majú byť doručované písomnosti.

8.1. Uvedené znamená, že samotná strana sporu znáša zodpovednosť za to, či sa jej úradná písomnosť doručí, alebo nie, s čím sú následne spojené ďalšie dôsledky (použitím fikcie doručenia), že sa o prebiehajúcom spore nedozvie, resp. sa o ňom dozvie až v štádiu exekučného konania, a stratí tak možnosť vyjadriť sa v konaní a ovplyvniť tak možný výsledok sporu. Preto je na zodpovednosti fyzickej osoby, či zmenu svojho pobytu oznámi príslušným orgánom - aby mohla byť vyznačená v registri obyvateľov Slovenskej republiky - alebo nie, kedy sa však sama svojim nedbalým (prípadne nezodpovedným) konaním vystaví možným negatívnym dôsledkom, ktoré sú s tým spojené. Tu nachádza svoje vyjadrenie aj zásada právo patrí bdelym („vigilantibus iura scripta sunt“). O to prísnejšie treba na predmetnú zásadu a aj na zodpovednosť strany sporu prihliadať v tých prípadoch, kedy strana zmení adresu svojho bydliska počas prebiehajúceho sporu, o ktorom má vedomosť, avšak zmenu bydliska neoznámí orgánu, ktorý vedie register obyvateľov Slovenskej republiky, a ani konajúcemu súdu.

8.2. Rovnako tak sa nemôže strana, ktorej bola písomnosť doručená použitím fikcie doručenia v súlade so zákonom, dovolávať, že o podmienkach doručovania a následkoch neprevzatia písomnosti nevedela. Tu nachádza vyjadrenie ďalšia právna zásada, a to zásada „ignorantia iuris non excusat“, ktorej normatívne vyjadrenie je obsiahnuté predovšetkým v ustanovení § 15 zákona č. 400/2015 Z. z. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na znenie čl. 11 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilé osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone.

9. Predmetné závery vyplývajú aj z odbornej literatúry, v ktorej je prezentovaný názor, že adresy uvedené v § 106 C.s.p. je nevyhnutné vnímať ako tzv. povinné doručovacie adresy. Súd bude povinný preveriť skutočný trvalý pobyt žalovaného ako fyzickej osoby a písomnosti v súlade s § 106 doručovať na toto miesto. Na tieto povinné doručovacie adresy je možné doručiť písomnosti prostredníctvom fikcie doručenia. Prísnosť fikcie doručenia vyjadruje zodpovednosť strany za účinky doručenia. Za danej konštrukcie sa vychádza zo zásady, že pokiaľ strana včas neoznámí súdu skutočnosti, ktoré majú význam pre doručovanie písomností, a napríklad sa odsťahuje, bude mu na základe zákonnej fikcie doručované na doručovaciu adresu, ktorú má uvedené v konkrétnom verejnom registri. Týmto sa výrazným spôsobom zvyšuje efektívnosť pri doručovaní súdnych písomností (Kotrecová, A., In: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 389).

9.1. Vo vzťahu k uplatneniu fikcie doručenia zastáva odborná literatúra názor, že fikcia doručenia nastupuje v prípade, ak fyzická osoba, ktorej bola doručená písomnosť, túto neprevzala. V tomto prípade je zrejme, že k skutočnému doručeniu nedošlo, avšak pre účely príslušného konania sa doručenie finguje. Adresát zásielky, ale ani nikto iný, nie je oprávnený dovolávať sa toho, že zásielka nebola doručená, lebo právna fikcia je silnejšia ako skutočnosť. Podľa ustanovenia § 111 ods. 3 platí, že v prípade, ak písomnosť nemožno doručiť na adresu uvedenú v § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel. Civilný sporový poriadok teda vôbec nereflektuje na skutočnosť, či sa adresát v mieste doručenia zdržiaval, alebo nie. Namiesto toho vychádza z presvedčenia, že pre doručenie nemôže a nesmie byť významné, kde sa adresát skutočne zdržiava, a nastoľuje sa zásada, že každý adresát je zodpovedný za evidovanú adresu v príslušnom registri, ako aj za ochranu vlastných záujmov, a že je preto povinný si zabezpečiť prijímanie

písomností na evidovanej adrese bez ohľadu na to, na akej adrese sa skutočne zdržuje (Gešková, K. , In: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 412).

10. V rozhodovanej veci mal žalovaný v čase doručovania rozsudku súdu prvej inštancie v registri obyvateľov Slovenskej republiky evidovanú adresu trvalého pobytu U. XXX/XX, Q., inú adresu (napr. adresu prechodného pobytu) evidovanú nemal. Adresa U. XXX/XX, Q. tak podľa ustanovenia § 106 ods. 1 C.s.p. predstavovala povinnú doručovaciu adresu žalovaného, na ktorú bol súd prvej inštancie povinný doručovať písomnosti adresované žalovanému. Odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanému doručený dňa 04.12.2023 fikciou doručenia (§ 111 ods. 3 C.s.p.).

11. Podanie, ktoré súd posúdil podľa § 124 C.s.p. ako odvolanie žalovaného, a ktorého vady odvolania žalovaný podaním zo dňa 24.05.2024 odstránil, bolo podané na poštovú prepravu až dňa 12.04.2024, teda po lehote na podanie odvolania. Žalovaný v podaní zo dňa 24.05.2024 namietal, že sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava, neboli mu doručené žiadne písomnosti, a teda nemohol uplatniť žiadne svoje práva. Avšak vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie doručil v zmysle § 106 C.s.p. žalovanému napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie správne na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky.

12. Podľa § 386 písm. a/ C. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

13. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd odvolanie žalovaného, podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na jeho podanie, odmietol podľa § 386 písm. a/ C. s. p.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. za použitia analógie legis podľa čl. 4 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p., pretože ustanovenie § 256 ods. 1 C.s.p. (rozhodovanie o trovách konania pri zastavení konania) upravuje procesnú situáciu najbližšiu situácii, ktorá bola daná v tomto konaní, pretože konanie aj v danom prípade končí bez vecného prejednanía odvolania. To, že odvolacie konanie muselo byť skončené bez vecného prejednanía odvolania procesne zavinil žalovaný ako odvolateľ, keď odvolanie podal po lehote na podanie odvolania. Odvolací súd tak priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania protistrane, t.j. žalobcovi, ktorému vznikli trovy v odvolacom konaní.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p., § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).